

Ks. EDWARD POŁOCZEK

Z DZIEJÓW POLSKICH ŚPIEWNIKÓW KATOLICKICH NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM — KANCYONAŁ I KSIĄŻKA MODLITEWNA NA CAŁY ROK Z 1865 ROKU

W latach 1857 i 1858 ukazały się na Śląsku Cieszyńskim dwie edycje śpiewnika katolickiego na cały rok kościelny, opracowane przez ks. Antoniego Janusza, pt. *Praca codzienna, coroczna i całoroczna*. Śpiewnik ten zapoczątkował całą serię tego typu wydawnictw. Dla zdecydowanej większości z nich był on wzorem zarówno pod względem konstrukcji wewnętrznej, jak i repertuaru śpiewów i modlitw¹. Jedynym w drugiej połowie XIX w. na Śląsku Cieszyńskim śpiewnikiem, który odszedł od tego wzorca, był anonimowo wydany zbiór, którego karta tytułowa brzmi: *Kancyonał /il/ książka modlitewna /na cały rok/. Do nabożeństwa kościelnego i domowego /Cieszyn 1865/*. Drukiem i nakładem Karola Prochaski². W niniejszym artykule scharakteryzujemy zawartość tego własnie zbioru, przedstawimy jego powiązania z innymi podobnymi śpiewnikami, wyrazimy sugestie dotyczące autorstwa, a także ukażemy wpływ kancyonału na kolejne wydawnictwa śpiewników katolickich na Śląsku Cieszyńskim; w zawartości śpiewów i pieśni w omawianym kancyonałe orientuje czytelnika aneks zamieszczony na końcu artykułu. Należy nadmienić, że kancyonał ten omówimy w kontekście śpiewników cieszyńskich wydanych do 1925 r. Tę cezurę czasową przyjęliśmy dlatego, że w 1925 r. papież Pius XI bullą *Vixdum Poloniae unitas* zmienił status kościelny Śląska Cieszyńskiego, włączając jego północną część do nowo utworzonej diecezji katowickiej. Decyzja Piusa XI była wynikiem postanowienia Konferencji Rady Ambasadorów z 1920 r., na mocy której ziemia cieszyńska została podzielona pomiędzy Czechy i Polskę³.

Dla uproszczenia nazewnictwa omawiany kancyonał będziemy określać jako KANCYONAŁ 1865. Ponieważ charakterystyka KANCYONAŁU 1865 zostanie dokonana głównie w porównaniu z II wydaniem *Pracy codziennej* (jako śpiewnika wcześniejszego i najbliższego czasowo interesującemu nas zbiorowi), również i ten śpiewnik będziemy sygnować skrótem — PRACA II.

I. OPIS ZEWNĘTRZNY

Kancyonał ma wymiary 12,5 x 18,5 cm i liczy 1046 + XXVI stron. Wydanie zostało przyozdobione dużą liczbą rycin przedstawiających m.in. Pana Jezusa, Matkę Boską,

¹Zob. E. Poloczek, *Z dziejów polskich śpiewników katolickich na Śląsku Cieszyńskim*. *Śpiewniki ks. Antoniego Janusza*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 23/24 (1990-91), s. 99-134.

²Omawiany zbiór znajduje się w Bibliotece KUL w Lublinie. Sygnatura 14783 I.

³J. Chlebowczyk, *Nad Olzą. Śląsk Cieszyński w wiekach XVIII, XIX i XX*, Katowice 1971, s. 140 n.; F. Szymiczek, *Walka o Śląsk Cieszyński w latach 1914-1920*, Katowice 1938, s. 162.

świętych, stacje drogi krzyżowej i tajemnice różańca. Wydanie jest edytorsko bardzo staranne.

II. UKŁAD OGÓLNY

Repertuar śpiewnika został podzielony na dwie części: pieśniową i modlitewną, co jest w porównaniu z PRACĄ nowością na terenie Śląska Cieszyńskiego.

Układ części pierwszej (s. 1-426) powiela schemat zastosowany w PRACY II, tzn. kolejno zamieszczono pieśni związane z nabożeństwem codziennym (pieśni poranne, przy pracy, wieczorne i śpiewy łączące się z Mszą św.), następnie śpiewy na poszczególne okresy i święta roku kościelnego, pieśni przygodne i używane w czasie liturgii żałobnej. Charakterystyczne jest, nie spotykane w innych śpiewnikach cieszyńskich, uszeregowanie nabożeństw do świętych nie w układzie chronologicznym roku kościelnego, ale zgodnie z porządkiem alfabetycznym. Być może autor chciał w ten sposób ułatwić wiernym odnalezienie w kancjonałe nabożeństwa do poszczególnych świętych. Pieśni maryjne zawierają przy tym uwagi dotyczące ich funkcjonowania.

W przypadku nabożeństw do świętych układ alfabetyczny został dwukrotnie zakłócony (może na skutek pomyłki w druku), bowiem dzień św. Jacka umieszczono przed św. Filomeną, zaś uroczystość Wszystkich Świętych — przed św. Szczepanem.

Część druga (s. 427-1046), zatytułowana „Książka modlitewna na cały rok”, zawiera litanie, nieszpory, psalmy nie wchodzące w skład godzin brewiarzowych, godzinki, koronki, różańce, Anioł Pański, nabożeństwo przy jutrzni Bożego Narodzenia, dwie pieśni w czasie drogi krzyżowej, dwie pieśni pasyjne, gorzkie żale oraz pieśń podczas I Komunii św. dzieci. Zamieszczenie w tej części kancjonału pieśni pasyjnych było podyktowane prawdopodobnie chęcią wprowadzenia wiernych w nabożeństwo ku czci Chrystusa cierpiącego, umieszczenie zaś pieśni i modlitw pierwszokomunijnych obok siebie ułatwiało dzieciom przeżycie tej uroczystości.

KANCYONAŁ 1865 został zaopatrzony w Rejestr pieśni (s. I-XIV) i nabożeństw (s. XIV-XXVI). Ponadto w formie 16-stronicowego dodatku z niezależną paginacją zamieszczono skrót nabożeństwa nieszpornego z psalmami w tłumaczeniu ks. J. Wujka.

III. CHARAKTERYSTYKA ZAWARTOŚCI ŚPIEWÓW

Jak wspomnieliśmy, zawartość KANCYONAŁU 1865 zostanie ukazana w porównaniu z PRACĄ II. Przedstawiony w aneksie zestaw śpiewów KANCYONAŁU 1865 wykazuje w stosunku do PRACY II duże różnice repertuarowe. Różnice te ukazuje tabela 1. Zawiera ona następujące pozycje: tytuł działu śpiewów (działy występują w kolejności zastosowanej w KANCYONALE 1865), ogólną liczbę śpiewów danego działu, zamieszczonych w PRACY II i KANCYONALE 1865, liczbę śpiewów występujących zarówno w PRACY II, jak i KANCYONALE 1865, liczbę śpiewów, zamieszczonych w KANCYONALE 1865, a nie występujących jeszcze w PRACY II, liczbę śpiewów, które znajdują się w PRACY II, a nie zostały zamieszczone w KANCYONALE 1865. W tabeli 1 tytuły śpiewników zawężyliśmy do skrótów: Pr. II (drugie wydanie *Pracy codziennej*) i Kanc. 1865 (omawiany śpiewnik z 1865 r.).

Zarówno wykaz śpiewów (zob. aneks), jak i tabela 1 pozwalają stwierdzić, w jak dużym stopniu różnią się PRACA II i KANCYONAŁ 1865. Najbardziej uwidocznione jest to w tabeli 1 w rubrykach wykazujących liczbę śpiewów różnych dla obydwu kancjonałów. KANCYONAŁ 1865 zawiera bowiem 133 śpiewy, których nie zamieszcza PRACA II (z czego aż 86 nie ma w żadnym z tego typu śpiewników cieszyńskich do 1925 r.), natomiast nie spotykamy w nim 77 śpiewów, które znajdują się w PRACY II. Różnice repertuarowe wolgo znać za zaskakujące (zwłaszcza brak tak wielkiej liczby śpiewów zamieszczonych już w PRACY II), ponieważ ze względu na popularność kancjonału ks. Janusza autor KANCYONAŁU 1865 nie mógł go nie znać.

Rozszerzenie repertuaru omawianego śpiewnika widoczne jest przede wszystkim w

działach pieśni maryjnych, o świętych, przygodnych i porannych, a także litanii i nieszpórów.

W grupie 78 pieśni maryjnych znajduje się 36 nie widniejących w repertuarze PRACY II (z czego aż 17 spotykamy do 1925 r. wyłącznie w KANCYONALE 1865), zaś 9 nie uwzględniono w KANCYONALE 1865. Wśród pieśni nowych zwraca uwagę 7 związanych z pielgrzymkami do ściśle określonych miejscowości: Piekar (2 pieśni), Rychnawka i Tarnowa (w uwadze do pieśni „O jakoś piękna, panienko Piekarska” podaje się możliwość śpiewania jej w czasie pielgrzymki do Tuchowa, zamieniając słowo „Piekarska” na „Tuchowska”). Po raz pierwszy — i jedyny w śpiewnikach cieszyńskich do 1925 r. — pojawia się pieśń „Bogurodzica Dziewica”. Pieśni tej nie włączyli do swoich śpiewników także T. Klonowski i K. Piekoszowski, zamieszczają ją natomiast M.M. Mioduszewski, co sugerowałoby związanie autora KANCYONAŁU 1865 z terenem krakowskim.

Barczo liczna jest grupa pieśni o świętych. Obejmuje ona 58 pozycji, z czego 25 nie widnieje w PRACY II (17. nie ma w żadnym innym śpiewniku cieszyńskim do 1925 r.), zaś 3 znajdują się wyłącznie w PRACY II. Pieśni te w KANCYONALE 1865 wprowadzają 12. świętych, z których tylko dwoje nie jest związanych bezpośrednio z Polską (św. Cecylia i św. Florian), zaś pozostałych 10. — Cyryl i Metody, Jacek, Jan z Dukli, Jan Kanty, Kazimierz, Kunegunda, Stanisław Kostka, Szymon z Lipnicy i Wojciech — odegrali w historii Kościoła w Polsce wielką rolę. Fakt umieszczenia tych świętych w kancjonał można interpretować jako wyraźną próbę związania wiernych Śląska Cieszyńskiego z innymi terenami Polski.

W kontekście żywotności kultu św. Jana Nepomucena na ziemi cieszyńskiej pominięcie dwóch pieśni do tego świętego wydaje się świadczyć o niepełnej znajomości form pobożności ludowej tego terenu przez autora śpiewnika.

Wśród 27 pieśni przygodnych zamieszczonych w KANCYONALE 1865 znajduje się 11 nie występujących w PRACY II (osiem z nich nie pojawia się w żadnym innym śpiewniku cieszyńskim do 1925 r.). Pierwszy raz spotykamy tu m.in. pieśń za panującego „Zachowaj Boże nam ojca ludu”. O istniejącym już wtedy problemie nadużywania alkoholu mówi pieśń zachęcająca do trzeźwości i wstrzeźliwości „Zrzeczmy się, zrzeczmy nalogu obmierzłego”. Do wspomnianych już pieśni pielgrzymkowych maryjnych należy dołączyć znajdującą się w grupie pieśni przygodnych „W drogę pokoju wszelkiej szczęśliwości”.

Dwukrotnie większy w porównaniu z PRACĄ II jest repertuar litanii, który osiąga liczbę 30. Z piętnastu nowych litanii osiem odnosi się do świętych (Antoni Padewski, Barbara, Franciszek Ksawery, Ignacy Loyola, Józef, Kazimierz, Michał Archanioł i Piotr Apostoł), cztery dotyczą tajemnic Bożych (o Krzyżu św., Opatrzności Boskiej, przemienieniu Pańskim i do Trójcy Przenajświętszej), dwie dotyczą Matki Boskiej (do NMP Bolesnej i Szkaplerznej), jedna ma charakter pokutny (litania skruszonego serca za grzechy).

W jeszcze większym stopniu rozszerzona jest liczba nieszpórów — z 6. w PRACY II do 18. w KANCYONALE 1865. Autor śpiewnika zamieścił cztery nieszpory niejako uzupełniające cykl nabożeństw na największe święta roku kościelnego, a mianowicie: na Nowy Rok, Trzech Króli, Wniebowstąpienie i Trójcę Przenajświętszą. Wśród pozostałych ośmiu nowo wprowadzonych znajdują się nieszpory na NMP Anielską (przeznaczone również na dzień poświęcenia kościoła)⁴ oraz na cześć świętych: Antoniego Padewskiego, Michała Archanioła, Wszystkich Świętych, a także typu *de Communis* — w dzień św. Apostoła, Męczennika, Wyznawcy i Dziewicy. W przeciwieństwie do ks. Janusza autor KANCYONAŁU 1865 wprowadza do korpusu śpiewnika tłumaczenie

⁴ Złączenie wspomnienia NMP Anielskiej (2 sierpnia) z poświęceniem kościoła ma swoje źródło w tradycji historycznej związanej ze św. Franciszkiem z Asyżu. Pochodzący z VI w. kościółek pod Asyżem został odnowiony przez św. Franciszka, a następnie konsekrowany 2 sierpnia. Dzień ten był obchodzony jako rocznica poświęcenia kościoła (mówiły o tym teksty mszalne). Później nadano temu świętu charakter maryjny — MB Anielskiej — ponieważ pod tym właśnie tytułem kościółek był poświęcony. Zob. P. Turbak, *Pójdź za mną. Modlitewnik zakonny*, Kraków 1957, s. 477 n.

Tabela 1

Tytuł działu śpiewów	Liczba śpiewów w poszczególnych działach				
	w Pr II	w Kanc. 1865	wspólnych dla obydwu śpiewników	nowych w Kanc. 1865 w porównaniu z Pr. II	nie zamieszczonych w Kanc. 1865 w porównaniu z Pr. II
1	2	3	4	5	6
Poranne ^{a)}	8	9	5	4	1
Przy pracy	3	2	2	—	1
Wieczorne	2	3	1	2	1
Przed kazaniem	4	4	3	1	1
Po kazaniu	2	4	2	2	—
Na pokropienie przed Mszą św.	2	1	1	—	1
Przy wystawieniu Najśw. Sakramentu	4	4	4	—	—
Mszalne	27	28	26	2	1
Przy dawaniu błogosławieństwa	16	15	15	—	1
Po błogosławieństwie	3	3	2	1	1
Przed nauką chrześcijańską	1	1	1	—	—
Po nauce chrześcijańskiej	1	1	1	—	—
Pokutne	4	2	2	—	2
Podczas Komunii św. ^{b)}	4	3	2	1	2
Adwentowe	12	6	6	—	6
Na Boże Narodzenie ^{c)}	28	13	12	1	16
Na koniec roku	—	1	—	1	—
Na Nowy Rok	2	2	2	—	—
W uroczystość Trzech Króli	1	1	1	—	—
O najśłodszym Imieniu Jezus	3	3	3	—	—
W dzień oczyszczenia NMP	2	2	2	—	—
Na 40-godzinny odpust	2	2	2	—	—
Na ostatki	2	2	2	—	—
Na Popielec	4	4	3	1	1
Na Wielki Post ^{d)}	46	43	42	1	4
Wielkanocne ^{e)}	13	12	12	—	1
Na dzień św. Marka	3	—	—	—	3
Na Wniebowstąpienie Pańskie	2	2	2	—	—
Na Zielone Świątki	5	5	5	—	—
Na Boże Ciało	23	23	21	2	2
Do NMP	51	78	42	36	9
Do Serca Pana Jezusa	5	5	5	—	—
Do Trójcy Św.	4	5	4	1	—
O Opatrzności Boskiej	7	7	7	—	—
Przy poświęceniu kościoła	2	2	2	—	—
O świętych Pańskich	36	58	33	25	3
Przygodne	16	27	16	11	—
Pogrzebowe	28	29	25	4	3
Za dusze zmarłych	10	7	7	—	3
O sędzie Pańskim	1	1	1	—	—
O rzeczach ostatecznych	—	4	—	4	—
Litanie	15	30	15	15	—
Godzinki	3	5	3	2	—
Różańce	1	4	1	3	—

1	2	3	4	5	6
Nieszpory	6	17	5	12	1
Psalmy ^d	37	25	24	1	12
Kantyki	2	1	1	—	1

^{a)} Do śpiewów mszalnych dołączono polskie tłumaczenie liturgicznego tekstu „Gloria in excelsis Deo”.

^{b)} Do liczby pieśni w KANCYONALE 1865 włączono śpiew podczas Komunii św. dzieci ze s. 614, znajdujący się w części modlitwnej kancjonału.

^{c)} Dołączono tu nabożeństwo na jutrznię Bożego Narodzenia.

^{d)} Do liczby pieśni KANCYONAŁU 1865 włączono śpiewy znajdujące się w części modlitwnej kancjonału (s. 496-500).

^{e)} Dołączono tu Psalmy wielkanocne.

^{f)} Różne wersje polskiego tłumaczenia *Magnificat* traktujemy tu jako jeden śpiew.

psalmów Karpińskiego, proponując tłumaczenie ks. Wujka w „Dodatku”. Można z tego wnosić, że wersja ks. Wujka była już w tym czasie wypierana ze śpiewu przez wersję Karpińskiego.

Wszystkie hymny nieszporne poprzedzono ich łacińskim incipitem. Ta wielka liczba nieszporów potwierdza szerokie uczestnictwo w tego typu nabożeństwach wiernych Śląska Cieszyńskiego.

Autor KANCYONAŁU 1865 ogranicza w sposób widoczny, w porównaniu z PRAĆĄ II, repertuar śpiewów i pieśni na Boże Narodzenie, adwent, za zmarłych i psalmów, oraz pomija zupełnie śpiewy na dzień św. Marka⁵.

Śpiewnik zawiera zaledwie 13 pieśni oraz jutrznię na Boże Narodzenie. Nie uwzględniono w nim 16. pieśni znajdujących się w PRACY II, dodając jedną, której w śpiewniku ks. Janusza nie ma — „Jezusa narodzonego wszyscy witajmy” (kołęda ta nie występuje w pozostałych kancjonałach cieszyńskich do 1925 r.). Tak wielkie ograniczenie repertuaru kołędowego było podyktowane być może tym, że pominięte pieśni były bardzo dobrze znane wiernym. Autor uzyskał przez to miejsce na inne pieśni, które były mniej znane, i uniknął w ten sposób częściowo zbytniego poszerzania objętości kancjonału.

Odnotowujemy drobną zmianę w tekście pieśni „Bóg się rodzi”. Ks. Janusz formułuje drugi wers jako „moc słabnieje”, natomiast w KANCYONALE 1865 przywrócono wersję autentyczną „moc truchleje”. Mogłoby to być nowym argumentem za pochodzeniem autora śpiewnika spoza terenu Śląska Cieszyńskiego, ponieważ wersja druga (oryginalna Karpińskiego⁶) spotykana jest w śpiewnikach innych regionów, jak u Mioduszeńskiego, Piekoszowskiego czy Klonowskiego. W śpiewnikach cieszyńskich przejmie ją dopiero ks. R. Tomanek w zbiorze *Nowy kancjonał oraz książka modlitwna* (wydanym w Cieszynie w 1909 r.) i utrzyma się ona już we wszystkich następnych śpiewnikach.

Pieśni adwentowych zawiera KANCYONAŁ 1865 sześć, zaś PRAĆA II — dwanaście. Również tutaj zwraca uwagę zmieniony incipit, który w śpiewniku ks. Janusza brzmi „Spuście już na ziemskie niwy”, zaś w omawianym śpiewniku „Spuście nam na ziemskie niwy”, tzn. tak, jak w kancjonałach Mioduszeńskiego, Piekoszowskiego i Klonowskiego (wersję tę przejmie ze śpiewników cieszyńskich dopiero *Śpiewnik kościelny* wydany w Polskiej Ostrawie w 1918 r.)

Spośród dziesięciu pieśni za zmarłych, zamieszczonych w PRACY II, w KANCYONALE 1865 spotykamy siedem. Charakterystyczne jest to, że opuszczone trzy są polskimi odpowiednikami łacińskich śpiewów liturgicznych za zmarłych i tylko Piekoszowski umieścił w swoim śpiewniku jedną z nich — „Boże Ojczy niebieski, litościwy Panie”

⁵ Pomijają je również Mioduszeński, Piekoszowski i Klonowski, przy czym ten ostatni podaje obszerny komentarz liturgiczno-historyczny do obrzędów tego dnia.

⁶ Zob. J. Krzyżanowski, *Moc truchleje... Kilka słów o kołędzie Franciszka Karpińskiego*, w: *Paralele. Studia porównawcze z pogranicza literatury i folkloru*, Warszawa 1977, s. 508; Z głębokości. *Antologia polskiej modlitwy poetyckiej*, oprac. A. Jastrzębski, A. Podsiad, Warszawa 1974, t. 1, s. 186.

KANCYONAŁ 1865 zawiera 25 psalmów, wśród nich jeden (ps. 24), którego nie spotykamy w PRACY II. Jest to psalm odmawiany w czasie pogrzebu. Kancjonał ks. Janusza jest bogatszy o 12 psalmów. W KANCYONALE 1865 pominięto liturgię pogrzebową dzieci, gdzie znajduje się sześć psalmów, cztery pominięte psalmy służą w PRACY II jako modlitwy przygodne (w jakiegokolwiek potrzebie, w czasie drożyzny i głodu, o deszcz i w czasie wojny), a trzy wchodzą w ramy modlitw porannych wyjętych z *Brewiarza* (ps. 118 jest tutaj wspólny z obrzędami pogrzebowymi dzieci).

Na koniec zwróćmy jeszcze uwagę na adnotacje, w jakie wyposażone zostały niektóre pieśni. Dotyczą one rzeczywistego lub rzekomego autorstwa, przeznaczenia śpiewów na określoną okazję, wyboru odpowiedniej melodii, odsyłają do pieśni zawartej w innym dziale lub wskazują na wielofunkcyjne znaczenie danej pieśni, czy wreszcie adnotacje te mają charakter uwag ascetycznych. Są to najczęściej krótkie informacje, które dla charakterystyki repertuaru mają duże znaczenie.

IV. MODLITWY

Część drugą KANCYONAŁU 1865 zatytułowano, jak już wspomniano, „Książka modlitewna na cały rok”. Można ją podzielić na dwie sekcje:

- nabożeństwa w domu,
- nabożeństwa w kościele.

Sekcja pierwsza zawiera pacierze poranne, medytacje, modlitwy na poszczególne dni tygodnia, przed i po posiłku oraz wieczorne. Włączono tu szereg aktów strzelistych. Podano także objaśnienia teologiczne o odpustach i rzeczach ostatecznych.

Sekcja nabożeństw w kościele obejmuje modlitwy w czasie Mszy św., nabożeństwa popołudniowe (nieszpory), sakrament pokuty i Najświętszy Sakrament Ciała i Krwi Pańskiej, a również nabożeństwa związane z rokiem liturgicznym.

Szeroko rozbudowane są teksty dotyczące Mszy św. Autor podaje trzy sposoby przeżywania Mszy św. Pierwszym są polskie tłumaczenia tekstów mszalnych, przy czym nowością jest podanie polskiego brzmienia słów konsekracji (jako drugi poda je ks. R. Tomanek w 1925 r. w szóstym wydaniu *Chwalcie Pana* w łączności z tekstem łacińskim). Dwa pozostałe sposoby zawierają stosowaną również w PRACY II metodę alegoryczną oraz modlitwy będące parafrazą tekstów mszalnych. Uzupełnieniem tego zestawu są znajdujące się jednak w dalszej partii śpiewnika modlitwy i rozważania przygotowujące do przyjęcia Komunii św. (również dla dzieci pierwszokomunijnych) oraz w czasie nawiedzenia Najśw. Sakramentu.

Nieszpory, jak już wspomniano, są bardzo szeroko rozbudowane.

Sakrament Pokuty poprzedzony został rozważaniem na temat przykazań Bożych i kościelnych oraz grzechu. Rozważania te uzupełniono tekstami wyjętymi z książki *Wianek duchowny*, psalmami 102 oraz pokutnymi, a także litaniją skruszonego serca za grzechy.

Największą liczbę stron obejmują nabożeństwa związane z rokiem liturgicznym. Nabożeństwa te dotyczą zarówno poszczególnych tajemnic z życia Jezusa Chrystusa, jak również Matki Boskiej i świętych. Nie spotykane w innych śpiewnikach cieszyńskich jest tu podanie na każdy dzień, począwszy od 1 grudnia, wspomnień liturgicznych świętych łącznie z krótkimi życiorysami, a w niektórych przypadkach również modlitwami.

W ramy roku kościelnego włączył autor kancjonału uwagi na temat pozostałych, nie wspomnianych jeszcze sakramentów. O sakramencie chrztu św. pisze w kontekście uroczystości Trzech Króli (uroczystość ta była jednym z terminów uroczystego sprawowania chrztu⁷), kapłaństwo i małżeństwo zostały omówione przed modlitwami przygodnymi, zaś namaszczenie chorych — w ramach nabożeństwa podczas choroby.

⁷ Śladem udzielanego w tym dniu chrztu jest święcenie wody. Zwyczaj ten występuje tylko na Śląsku (od 1574 r.; nowy tekst wprowadzono w 1890 r.). Nie zna tego zwyczaju *Rytuał Piotrkowski* z 1631 r. Zob. *Agenda liturgiczna diecezji opolskiej*, Opole 1981, s. 107.

V. AUTORSTWO

Jak to już zostało zasygnalizowane, KANCYONAŁ 1865 ukazał się anonimowo. Analiza repertuaru zbioru pozwala jednak na wysunięcie sugestii co do autorstwa tego śpiewnika. Wydaje się, że autor był związany ze środowiskiem Bielska. Tę myśl nasuwa fakt, że wśród śpiewów zamieszczonych wyłącznie w KANCYONALE 1865 aż dwanaście⁸ spotykamy w skromnym repertuarowo, również anonimowo wydanym, zbiorze *Wybór osobliwych nabożeństw*, którego druga edycja ukazała się w 1862 r. w Cieszynie i — co dla nas istotne — w Bielsku⁹. Szczególnie zdaje się podkreślać nasze przypuszczenie zamieszczenie w obydwu śpiewnikach szerokiej gamy niesporów. Dotyczy to głównie, znajdujących bardzo sporadycznie miejsce w śpiewnikach, niesporów określonych liturgicznie jako *Commune*.

Być może, autor KANCYONAŁU 1865 był związany z zakonem jezuitów. Przemawia za tym wyraźne akcentowanie świętych wywodzących się z tego właśnie zakonu. Śpiewnik zawiera bowiem nie spotykane w żadnym kancjonale cieszyńskim (nie licząc wspomnianego *Wyboru osobliwych nabożeństw*) litanie o św. Ignacym Loyoli i św. Franciszku Ksawerym oraz pojawiające się dopiero pod koniec XIX w. nabożeństwo do św. Stanisława Kostki. O duchowości jezuićkiej może świadczyć kształtowanie pobożności opartej na roku kościelnym (np. wspomniany duży repertuar niesporów, ukazywanie świętych jako wzoru życia i silnie podkreślony kult Matki Boskiej)¹⁰.

VI. ZNACZENIE KANCYONAŁU

KANCYONAŁ 1865, chociaż bardzo bogaty w śpiewy i nabożeństwa, nie wszedł w sposób znaczący do użytku wiernych na Śląsku Cieszyńskim. Świadczy o tym tylko jedna edycja tego śpiewnika. Przyczyną było z pewnością z jednej strony przywiązanie Polaków Śląska Cieszyńskiego do rozpowszechnionej już PRACY ks. Janusza, a z drugiej duże różnice repertuarowe istniejące pomiędzy tymi kancjonalami. Wiele śpiewów zaproponowanych przez autora KANCYONAŁU 1865 mogło być odczuwane jako obce, skoro w trzecim wydaniu *Pracy codziennej* z 1868 r.¹¹ spośród wspomnianych 133. śpiewów nowych znajdujemy zaledwie dwadzieścia dwa.

Bardzo wyraźne są próby propolskiego ukierunkowania kancjonala, co było zgodne z tendencjami żywymi już wówczas na Śląsku Cieszyńskim. Wskazaliśmy również na związki autora KANCYONAŁU 1865 z innym regionem — najprawdopodobniej krakowskim, co dodatkowo tłumaczy intencje repertuarowe.

Mimo odrębności w stosunku do pozostałych śpiewników cieszyńskich KANCYONAŁ 1865 stanowi poprzez swój repertuar bardzo cenną pozycję wśród polskich śpiewników katolickich na Śląsku Cieszyńskim.

⁸ Są to dwie pieśni: „Głos żałośny zanóśmy do tronu wiecznej chwaly” i „Brzmi w sercu trwoga”, dwie litanie: o św. Ignacym Loyoli i św. Franciszku Ksawerym oraz osiem niesporów: na dzień św. Antoniego Padewskiego, Najśw. Maryi Panny Anielskiej i poświęcenie kościoła, Wszystkich Świętych, św. Michała, tzw. *Commune* na dzień Apostoła, Męczennika, Wyznawcy i Panny.

⁹ Warto nadmienić, że w trzecim wydaniu *Pracy codziennej, corocznej i calożywotnej* (opracowanym przez ks. Jana Zmijkę i wydanym w 1868 r. pod tytułem *Kancyonál katolicki i razem Książka modliwena*) autor zamieścił — być może zainspirowany KANCYONAŁEM 1865 — niektóre śpiewy i modlitwy używane w okolicy Bielska.

¹⁰ M. Bednarz, *Jezuici a religijność Polska (1565-1964)*. „Nasza Przeszłość” 20 (1964), s. 202 n.

¹¹ Jak wspomnieliśmy w przypisie 9., ukazało się ono pod zmienionym tytułem i było autorstwa ks. Jana Zmijki.

ANEKS PIEŚNI I ŚPIEWÓW ZAMIESZCZONYCH W KANCYONALE 1865

Aneks ma na celu przedstawić wszystkie pieśni i śpiewy znajdujące się w KANCYONALE 1865. Aby uzyskać obraz ilościowy repertuaru śpiewnika, stosujemy numerację ciągłą ujmując kolejne cyfry w nawias kwadratowy (w zbiorze taka numeracja nie istnieje). Obok tytułów działów podaliśmy w nawiasie okrągłym liczbę śpiewów w danym dziale, co ułatwia orientację w ilości śpiewów o zbliżonej tematyce (autor KANCYONALU 1865 prowadzi oddzielną numerację rzymską pieśni w każdym z działów, którą w naszym zestawieniu pomijamy). Liczby w nawiasach okrągłych, podane po incypitach, wskazują na liczbę zwrotek w poszczególnych pieśniach. Dla uwypuklenia najbardziej znaczących różnic repertuarowych w stosunku do innych kancjonałów cieszyńskich pieśni i śpiewy pojawiające się po raz pierwszy w KANCYONALE 1865 zaznaczyliśmy tłustym drukiem, te zaś, które występują wyłącznie w tym zbiorze — kursywą. W ukazywanej przez nas zawartości śpiewnika zachowaliśmy oryginalne nazewnictwo.

Pieśni poranne (9)

[1] Bogu chwałę zaśpiewajmy (8)	s. 1
[2] Gdy młę ranna zorza budzi (6)	s. 2
[3] Gdy na nowo słońce wschodzi (4)	s. 2
[4] Gdy się ze snu zrywam (23)	s. 2
[5] Kiedy ranne wstają zorze (5)	s. 4
[6] Minęła nocna godzina (7)	s. 4
[7] <i>Oto ze snu ocuceni</i> (3)	s. 4
[8] Wielbij duszo moja Pana, wielbij Go przez cały dzień (6)	s. 5
[9] Z całego serca swego (7)	s. 6

Pieśni przy pracy (2)

[10] Bóg Stwórcza przykazał, że na kawałek chleba (9)	s. 7
[11] Boże, z Twoich rąk żyjemy (4)	s. 8

Pieśni wieczorne (3)

[12] <i>Ojciec niebieski, przy końcu dnia tego</i> (9)	s. 8
[13] <i>W majestacie nieskończony</i> (3)	s. 9
[14] Wszystkie nasze dzienne sprawy (4)	s. 10

Pieśni przed kazaniem (4)

[15] Duszo moja słuchaj Pana (3)	s. 10
[16] <i>O Jezu, słowa Twego słuchać serdecznie pragniemy</i> (3)	s. 10
[17] Pochodnią jest słowo Twoje (3)	s. 11
[18] W Imię Ojca, w Imię Syna (5)	s. 11

Pieśni po kazaniu (4)

[19] <i>Boże dobrotliwy, raczyłeś nam objawić</i> (2)	s. 12
[20] Błogosławieni są, którzy słowa Bożego (3)	s. 12
[21] Chwała Tobie, o Boże nasz (4)	s. 12
[22] <i>Już Twoja mowa święta</i> (1)	s. 13

Na Asperges me (1)

[23] Pokropisz hyzopem Panie (3)	s. 13

Przy wystawieniu Najświętszego Sakramentu (4)

[24] I my także na kolana (1)	s. 14
[25] Witaj ofiaro zbawienia (2) ¹²	s. 14
[26] Pozdrowiona bądź Hostya przewielebna (1)	s. 14
[27] Przed Tobą Jezusie Chryste (1)	s. 14

Pieśni mszalne (28)

[28] Boże, o jakże wielebny ¹³	s. 15
[29] Boże Ojciec, Tyś z miłości	s. 17

¹² Podano również w równoległej kolumnie łaciński tekst „O salutaris Hostia”.

¹³ Przy żalobnej Mszy św.

[30]	Boże Sędzio sprawiedliwy ¹⁴	s. 20
[31]	Boże Stwórco nasz, Panie	s. 21
[32]	Co na górze Kalwaryi	s. 24
[33]	Co nam nakazuje nasza wiara	s. 28
[34]	Duchu Święty prawdziwy	s. 29
[35]	<i>Ja grzeszny człowiek spowiadam się Tobie</i>	s. 32
[36]	Jezu, któryś trzy godziny	s. 33
[37]	Na kolana padajcie	s. 35
[38]	Na Twe słowo się zbliżamy	s. 39
[39]	Nieogarniony całym światem Boże	s. 41
[40]	Nuż wszyscy prawowierni	s. 43
[41]	O Boże przedwieczny ¹⁵	s. 46
[42]	O Marya, Ty ucieczko nasza ¹⁶	s. 48
[43]	Przed majestat Twój rzuceni	s. 50
[44]	Przed Tobą upadamy	s. 53
[45]	Przy obchodzie... Twego ¹⁷	s. 56
[46]	Przy tej Boskiej ofierze	s. 59
[47]	Święta myśl jest modlić się tu za wiernego ¹⁸	s. 61
[48]	Tobie Boże wznosim pienia, co mieszkasz na Syonie ¹⁹	s. 63
[49]	<i>U podnóżka Twych ołtarzy Panie</i>	s. 65
[50]	Weselmy się chrześciance	s. 67
[51]	Wszyscy przytomni słuchajcie ²⁰	s. 69
[52]	Z pokłonem upadnijmy	s. 71
[53]	Z pokorą upadamy	s. 72
[54]	Zalem zdjęty wyznawa swe winy	s. 76
[55]	Zbliżajmy się przed tron Pana	s. 78

Pieśni przy dawaniu błogosławieństwa (15)

[56]	Boże wszystkie stworzenia (7)	s. 80
[57]	Chwalmy ten nieskończony (6)	s. 80
[58]	Chwalimy Cię, Wykupicielu nasz (4)	s. 81
[59]	Kłaniam się Tobie przedwieczny Boże (5)	s. 81
[60]	Pokłękni na kolana tu duszo bogobojna (7)	s. 82
[61]	Sław języku chwalebego ²¹	s. 82
[62]	Spojrzyj [sic] z nieba wysokiego (2)	s. 83
[63]	Święty Boże, Święty mocny, Święty a nieśmiertelny (1)	s. 83
[64]	Święty, Święty, Święty! Święty Jezus Święty (1)	s. 84
[65]	Święty, Święty, Święty! Bóg nasz niepojęty (1) ²²	s. 84
[66]	Święty, Święty, Święty! Święty Pan Bóg święty (10) ²³	s. 84
[67]	Ty wszechmocny Panie (3)	s. 85
[68]	W Majestacie na niebieskim tronie (5)	s. 85
[69]	W Sakramencie utajony (3)	s. 86
[70]	W świętej Hostyi ukryty Boże (2)	s. 86

Pieśni po błogosławieństwie (3)

[71]	Bądź pochwalon na wieki nieśmiertelny Panie (5)	s. 86
[72]	<i>Boże Ojczy bądź miłościw mnie grzesznemu (1)</i>	s. 87
[73]	Chwała bądź Bogu w Trójcy Jedyńemu (3)	s. 87

¹⁴ Przy żałobnej Mszy św.¹⁵ Przy żałobnej Mszy św.¹⁶ W uroczystości NMP i w soboty.¹⁷ Na uroczyste dni NMP.¹⁸ Przy żałobnej Mszy św.¹⁹ Przy żałobnej Mszy św.²⁰ Przy Mszy św. na Wielki Czwartek.²¹ W dwu równoległych kolumnach podano tekst łaciński „Pange lingua” i „Sław języku chwalebego”.²² Pieśń tę podano jako alternatywną do pieśni nr 66.²³ Pieśń tę podano jako alternatywną do pieśni nr 65.

Pieśń przed nauką chrześcijańską (1)

- [74] Gdy teraz będziemy (3) s. 87
 Pieśń po nauce chrześcijańskiej (1)
- [75] Boże źródło [sic!] wszelkiej światłości (2) s. 88
 Pieśni pokutne (2)
- [76] Straszliwego majestatu Panie (7) s. 88
 [77] Przed oczy Twoje, Panie, winy nasze składamy²⁴ s. 89
 Pieśń przed Komunią (1)
- [78] Do Ciebie się Jezu Panie (5) s. 90
 Pieśń po Komunii (1)
- [79] Jużemy Twemi dziatkami (4) s. 90
 Pieśni Adwentowe (6)
- [80] Archanioł Boży Gabriel (11) s. 91
 [81] Już przyjdzie Pan Zbawiciel nasz (4) s. 92
 [82] Po upadku człowieka grzesznego (11) s. 92
 [83] Spuście nam na ziemskie niwy (6) s. 93
 [84] Spuście łaskawe niebiosa (8) s. 94
 [85] Zdrowaś bądź Marya niebieska lilia (12) s. 95
 Pieśni na Boże Narodzenie (13)
- [86] Anioł pasterzom mówił (7) s. 96
 [87] Bóg się rodzi, moc truchleje (5) s. 97
 [88] Dzieciątko się narodziło, narodziło (4) s. 97
 [89] Gloria, gloria wykrzykujcie (4) s. 98
 [90] Jezusa narodzonego wszyscy witajmy (5) s. 98
 [91] Już pochwalmy Króla tego (2) s. 99
 [92] Kiedy król Herod królował (18) s. 99
 [93] Mamy przyjaciela, Chrysta Zbawiciela (8) s. 100
 [94] Narodził się Jezus Chrystus, bądźmy weseli (5) s. 101
 [95] Narodził się Chrystus Pan (6) s. 101
 [96] Syn Boży się nam narodził (9) s. 102
 [97] Tryumfy Króla niebieskiego (5) s. 102
 [98] W Betleem mieście Jezus się narodził (5) s. 103
 Pieśń na koniec roku (1)
- [99] *Dziś koniec roku zeszłego* (4) s. 103
 Pieśni na nowy rok (2)
- [100] Nie tak bystro płynie rzeka (9) s. 104
 [101] Syn Boży z nieba nam dany (17) s. 105
 W uroczystość św. Trzech Króli (1)
- [102] Gdy Marya porodziła (10) s. 106
 O najśłodszym Imieniu Jezusowym (3)
- [103] Jezu słodkie pamiętanie (33) s. 107
 [104] Najśłodszy Jezu dla Imienia Twego (6) s. 109
 [105] Pochwalon bądź Pan Jezus (9) s. 110
 W dzień oczyszczenia Najśw. Maryi Panny (2)
- [106] Chwała Bogu w wysokości z niniejszej uroczystości (10)²⁵ s. 111
 [107] Dzisiaj wszedłszy do kościoła (9) s. 112
 Pieśni na 40-godzinny odpust (2)
- [108] Dziś ja przychodzę Jezu ku Tobie (6) s. 113
 [109] Nieskończona, najśliczniejsza Jezu miłości (12) s. 113
 Pieśni na ostatki (2)
- [110] Czemuż świat wojuje, próżnej chwale służy (8) s. 115
 [111] Wale marny świecie, wale ci śpiewam (12) s. 115
 Pieśni na dzień popielcowy (4)
- [112] *Posypmy głowy popiołem* (6) s. 117

²⁴ Śpiew posiada tytuł: „Prośba Urbana VIII Papieża w każdym utrapieniu”.

²⁵ W KANCYONALE 1865 uwaga: „Podczas święcenia gromnic”.

[113]	Racz ku nam Boże skłonić swoje uszy (9)	s. 117
[114]	Ukrzyżowany Jezusie Panie (14)	s. 118
[115]	Wisi na krzyżu Pan Stwórca nieba (7)	s. 119
	Pieśni postne do Pana Jezusa (43)	
[116]	Ach mój Jezu, jak Ty klęczysz w ogroju zakrwawiony (7)	s. 119
[117]	Ach pójďte chrześciance pozdrowić krzyż święty (20)	s. 120
[118]	Chorągiew Króla wiecznego (7)	s. 121
[119]	Chrześciance przystępujcie (21)	s. 123
[120]	Gdy wieczereć w dzień prazników (7)	s. 125
[121]	Jaka żalność a truchliwość już przenika serce me (17)	s. 126
[122]	Jezu Chryste Panie miły (5)	s. 127
[123]	Jezu na krzyżu rozpięty (3)	s. 128
[124]	Jezusie pełny boleści (22)	s. 128
[125]	Idąc w przykrą górę krzyżem przywalony (11)	s. 130
[126]	Już Chrystus życie zakończył (5)	s. 131
[127]	Już ma być zamordowany (13)	s. 132
[128]	Jużem dość pracował dla ciebie człowiecze (16)	s. 133
[129]	Już zdejmują martwe z krzyża Jezusowe Ciało (7)	s. 135
[130]	Krzyżu święty nadewszystko [sic] (16)	s. 135
[131]	Lament serdeczny w mem sercu zawsze trwa bez odmiany (8)	s. 137
[132]	Ludu, mój ludu, cóżem ci uczynił (12)	s. 138
[133]	Na Jezusa mękę srogą (8)	s. 139
[134]	Niechaj będzie cześć, chwala Zbawicielu Tobie (6)	s. 140
[135]	Niech wszystkich wiernych oczy dziś gorzkie łzy leją (6)	s. 140
[136]	O duszo prawowierny (12)	s. 141
[137]	O duszo wszelka nabożna (10)	s. 142
[138]	O gdybyś wiernie uważył u siebie (34)	s. 142
[139]	O grobie chwalebny, oto nieśmiertelny (9)	s. 145
[140]	Ogrodzie oliwny, widok w tobie dziwny (39)	s. 146
[141]	Ojcie Boże wszechmogący (50)	s. 150
[142]	O serce kamienne, rozpomnij się (5)	s. 154
[143]	O święty Jezu, cóżes Ty przewinił (18)	s. 155
[144]	Płaczcie anieli, płaczcie duchy święte (27) ²⁶	s. 156
[145]	Podziękujmyż Chrystu Panu (7)	s. 159
[146]	Pozwól mi Twe męki śpiewać (8)	s. 160
[147]	Przystąpcie bliżej grzesznicy (15)	s. 160
[148]	Racyleś gorzką śmiercią Jezu umierać (8)	s. 163
[149]	Rozmyślajmy dziś wierni chrześciance, jako Pan Chrystus cierpiał za nas rany (13)	s. 164
[150]	Smutny czas niniejszy uważaj człowiecze (6)	s. 165
[151]	Ty, któryś gorzko na krzyżu umierał (5)	s. 166
[152]	Tysiącokroć bądź pozdrowiony, o krzyżu przeświety (12)	s. 166
[153]	Umarł, ach umarł Jezu ukochany (11)	s. 168
[154]	Uważ pobożny człowiecze u siebie (29)	s. 169
[155]	Wspominajmy Boże słowa (15) ²⁷	s. 171
[156]	Zawitaj ukrzyżowany (12)	s. 172
[157]	Zbliżam się k Tobie Jezu mój kochany (5)	s. 173
[158]	Z nieba zesłany Syn Boga żywego (18)	s. 174
	Pieśni wielkanocne (12)	
[159]	Chrystus zmartwychwstan jest (11)	s. 175
[160]	Pan Chrystus zmartwychwstał ninie (4)	s. 176
[161]	Przez Twoje święte zmartwychpowstanie (1)	s. 176
[162]	Przy tem Baranka jedzeniu (15)	s. 177

²⁶ W kancjonale uwaga: „U grobu Pana Jezusa”

²⁷ W śpiewniku uwaga: „O siedmiu ostatnich słowach Pana Jezusa”.

[163]	Radujmy się chrześciance (15)	s. 178
[164]	Raduj się z nieba Królowo, Alleluja (12)	s. 179
[165]	Te są cuda, które były (9)	s. 180
[166]	Trzeciego dnia wstał Zbawiciel (20)	s. 181
[167]	Wesel się Królowo Rajska Panno Marya (12)	s. 182
[168]	Wesoły nam dziś dzień nastał (17)	s. 183
[169]	Zmartwychwstał Chrystus chwalebnie (14)	s. 184
[170]	Zwycięzca śmierci, piekła i szatana (10)	s. 185
	Pieśni na Wniebowstąpienie Pańskie (2)	
[171]	Pan Jezus w niebo wstępuje (19)	s. 186
[172]	Witaj, witaj dniu święty (5)	s. 187
	Pieśni na zielone Świątki (5)	
[173]	Duchu Boży mieszkaj z nami (7)	s. 188
[174]	Przybądź do nas gościu święty (6)	s. 188
[175]	Przybądź Duchu Stworzycielu (7) ²⁸	s. 189
[176]	Skutek naszego Zbawienia dzisiaj Jezus dokonał (8)	s. 190
[177]	Zstąp Duchu przenajświętszy (5)	s. 191
	Pieśni na Boże Ciało (23)	
[178]	<i>Bądź pozdrowiona święta hostya</i> (50)	s. 192
[179]	Chwal Syonie Zbawiciela (14)	s. 194
[180]	Oto chleb anielski żywy (4) ²⁹	s. 196
[181]	Jezu Baranku Boży (3)	s. 197
[182]	Jezu, Ciebie wyznawamy (12)	s. 197
[183]	Jezu dobry Pasterzu (3)	s. 198
[184]	Jezu, któryś się narodził (3)	s. 199
[185]	Jezu mój bądź pochwalony (7)	s. 199
[186]	Kłaniam się Tobie przedwieczny Boże (6) ³⁰	s. 200
[187]	Niebo, ziemia, świat i morze (9)	s. 200
[188]	O przenajświętsza hostya, niech Tobie ta processya (11)	s. 201
[189]	O święta uczto, w której pożywamy (9)	s. 202
[190]	Pójdźcie wszyscy chrześciance (9)	s. 203
[191]	Pokłękuj na kolana o duszo Bogu wierna (17)	s. 203
[192]	Przed Twojego dziś ołtarza tronem (9)	s. 204
[193]	Twoja cześć, chwała, nasz wieczny Panie (12)	s. 205
[194]	U drzwi Twoich stoję Panie (8)	s. 206
[195]	Wesel się duszo wszelka (5)	s. 206
[196]	Witaj Boże utajony (5)	s. 207
[197]	Witaj Jezu w tej świętości (9)	s. 208
[198]	Z miłości Jezu zraniony (11)	s. 209
[199]	Zanuć serce z radości (6)	s. 210
[200]	Zróbcie Mu miejsce, Pan idzie z nieba (4)	s. 211
	Pieśni do Najświętszej Maryi Panny (78)	
[201]	Bądź pozdrowiona, Królowa niebieska (4)	s. 212
[202]	Bądź pozdrowiona, o Marya (6)	s. 213
[203]	Bądź pozdrowiona, Panienko Marya (8)	s. 213
[204]	Bogarodzica Dziewica (6)	s. 213
[205]	Boga Rodzico, przeczysta Panno (6)	s. 214
[206]	Boga Rodzico, Tyś świadkiem mej dołi (4)	s. 215
[207]	Ciebie my Matką Boga wszyscy wyznawamy (42)	s. 215
[208]	Ciebie na wieki wychwalać będziemy (5)	s. 218
[209]	Dnia każdego Boga mego (8)	s. 219

²⁸ Podano w dwu równoległych kolumnach tekst łaciński „Veni Creator Spiritus” i polski „Przybądź Duchu Stworzycielu”.

²⁹ W dwu równoległych kolumnach podano tekst łaciński „Ecce panis angelorum” i polski „Oto chleb anielski żywy”.

³⁰ W porównaniu z pieśnią nr 59 tekst jest inny, począwszy od czwartej zwrotki.

[210]	Do kogóż się uciec mamy jako do Maryi (22)	s. 220
[211]	Gdyśmy przyszli do kościoła (23)	s. 221
[212]	<i>Góra Synaj, jasno górską górą</i> (44)	s. 223
[213]	Gwiazdo morza głębokiego (7)	s. 227
[214]	Gwiazdo morza, któraś Pana (6)	s. 227
[215]	Gwiazdo śliczna, wspaniała (11)	s. 228
[216]	Idźmy, tulmy się jak dzieci (6)	s. 229
[217]	Już Cię żegnam najmiłszy Synu Chrystusie (14)	s. 229
[218]	Królowa nieba, co na tronie wiecznym (9) ³¹	s. 231
[219]	Kto się w opiekę odda Pannie świętej (5)	s. 232
[220]	Któż Matki Zbawiciela nie miłuje (14)	s. 233
[221]	Marya, Marya nad słońce jaśniejsza (7) ³²	s. 234
[222]	Marya Obrona (13)	s. 235
[223]	Matko niebieskiego Pana (5)	s. 236
[224]	<i>Matko Różańca żywego</i> (6) ³³	s. 236
[225]	<i>Matko Szkaplerza świętego</i> (5) ³⁴	s. 237
[226]	Mieszkańcy ziemi i wy, co niebiosy (18)	s. 237
[227]	<i>Nieba i ziemi Królowa</i> (4)	s. 239
[228]	Niebieskiego dworu Pani (4)	s. 239
[229]	Nie opuszczaj nas, nie opuszczaj nas, Matko nie opuszczaj nas (7) ³⁵	s. 240
[230]	Najświętsza Panno, w cudownym obrazie (5)	s. 240
[231]	<i>O jakoś piękna panienko Piekarska</i> (7) ³⁶	s. 241
[232]	Ocuć się ziemio (7)	s. 242
[233]	O której berta ląd i morze słucha (5)	s. 243
[234]	O Marya, Matko Boga (10)	s. 243
[235]	O Marya moja radość (6)	s. 244
[236]	O Marya, Twoja chwała po świecie słynie (7)	s. 245
[237]	O Marya wspomnij na mnie (26)	s. 246
[238]	O Najświętsza Matko Boża (32)	s. 248
[239]	<i>O niepokalana Marya</i> (9)	s. 250
[240]	O Pani nasza uwielbiona (7)	s. 250
[241]	<i>Placzkliwym duszom w czyśćca pożarach</i> (6)	s. 251
[242]	Po tysiąckroć pozdrawiamy Ciebie (10) ³⁷	s. 252
[243]	Pod Twój płaszcz się uciekamy Matko Boska Marya (8)	s. 253
[244]	<i>Pozdrowiona bądź Królowa, o Marya</i> (10)	s. 254
[245]	Przed Tobą kłękamy (5)	s. 255
[246]	Przed wieki wybrana Panno Marya (18)	s. 255
[247]	<i>Róża Marya, piękność Marya</i> (16) ³⁸	s. 257
[248]	Salve Regina, zawitaj Królowa (8)	s. 258
[249]	Serdeczna Matko, Opiekunko ludzi (7) ³⁹	s. 259
[250]	Sławna Matko Zbawiciela (3)	s. 260
[251]	Smutek z łzami, płacz z pieśniami oświadczyć trzeba (7)	s. 260
[252]	Spłynięcie dziś, spłynięcie wszech matek zale (7)	s. 261
[253]	Stała Matka boleściwa (26)	s. 262
[254]	Szeroka łaska jest w ustach Twoich (14)	s. 263

³¹ W kancjonałe podano w tytule domniemane autorstwo pieśni w uwadze: „Od świętego Kazimierza, królewicza polskiego ułożona”.

³² W śpiewniku uwaga: „W dzień najśłodszego Imienia Najśw. Maryi Panny”

³³ W kancjonałe uwaga: „Do Panny Maryi Różańcowej”

³⁴ Pieśń posiada tytuł: „O Najśw. Pannie Maryi Szkaplerznej”.

³⁵ W kancjonałe uwaga: „Do najśw. Maryi Panny o pocieszenie”

³⁶ W śpiewniku podano w przypisach, że zamiast „Piekarska” można śpiewać: „Tuchowska”, „Rychwałdzka” itp.

³⁷ KANCYONAŁ 1865 określa tę pieśń jako „O Najśw. Pannie Maryi Wniebowziętej”

³⁸ Pieśń przeznaczona do śpiewania przed poszczególnymi tajemnicami różańca.

³⁹ W śpiewniku uwaga, że jest to pieśń o najśw. Pannie Maryi Kalwaryjskiej.

- [255] Ty, któraś pięknie dni swoje skończyła (13) s. 264
- [256] Tysiącokroć bądź pozdrowiona o Marya, Marya (11)⁴⁰ s. 266
- [257] Tysiącokroć bądź pozdrowiona, Królowa (13) s. 267
- [258] *Wieczna obrono ludzi utrapionych* (15)⁴¹ s. 267
- [259] Witaj Królowa nieba i Matko litości (6) s. 269
- [260] *Witaj Królowa nieba, witaj Matko litości* (11)⁴² s. 269
- [261] Witaj kwieciem różańca Panno ozdobiona (8) s. 270
- [262] Witaj Matko uwielbiona⁴³ s. 271
- [263] *Witaj Matuchno cudowna* (23) s. 274
- [264] *Witaj o Pani, niebieska Królowa*⁴⁴ s. 276
- [265] *Witaj Pani niebieska, Marya Tarnowiecka* (12) s. 277
- [266] Witaj święta i poczęta niepokalanie (8) s. 277
- [267] *Witaj witaj a zawitaj Panienko Piekarska* (19)⁴⁵ s. 278
- [268] *Wziętaś do nieba najlaskawsza Pani* (10)⁴⁶ s. 280
- [269] *Za Matkę się udaj* (4) s. 281
- [270] Z gór wiekuistych, z patryarchów łona (7) s. 281
- [271] Z pomocą Boga miłego (18) s. 282
- [272] Żaden nie wie co jest łaska Marya, Marya, kto jej nie szukał (11) s. 284
- [273] Żalotne kwilenie (13) s. 285
- [274] Zawitaj Córko Ojca przedwiecznego (12)⁴⁷ s. 286
- [275] *Zawitaj Matko Różańca świętego* (16)⁴⁸ s. 287
- [276] *Zawitaj Marya Różańca świętego* (10)⁴⁹ s. 289
- [277] *Zdrowaś bądź Marya, Matko miłościwa* (13) s. 290
- [278] *Zdrowaś Maryo Boga Rodzico* (13)⁵⁰ s. 291
- Pieśni do Pana Jezusa (9)
- [279] Bądź pozdrowione Serce mego Pana (4) s. 293
- [280] Każda żyjąca dusza (8) s. 293
- [281] O bezdennej miłości, Jezu mój kochany (9) s. 294
- [282] Skoro tylko wstaję z rana (33)⁵¹ s. 295
- [283] Witaj krynico dobra wszelakiego (10)⁵²
- Pieśni do Trójcy Przenajświętszej (5)
- [284] Ciebie Boże chwalimy (12)⁵³ s. 298
- [285] Ciebie Boga chwalemy⁵⁴ s. 299
- [286] Jeden w naturze, w Osobach troisty (9) s. 301
- [287] Trójca Bóg Ojciec (11)⁵⁵ s. 302
- [288] Z nami dziś niebiosa Stwórcę wysławiajcie (19) s. 304
- Pieśni o Opatrzności Boskiej (7)
- [289] Ach nieskończony Boże w swej szczodrości (9) s. 306
- [290] Boże przedwieczny, Boże niezmierny (7) s. 307
- [291] Ciebie sławimy, Ciebie wielbimy (12) s. 308

⁴⁰ Pieśń o najśw. Pannie Maryi Kalwaryjskiej.

⁴¹ W kancjonale uwaga: „W utrapieniu”

⁴² Pieśń zatytułowana: „Pieśń pielgrzymujących”

⁴³ Pieśń do Najśw. Maryi Panny Bolesnej.

⁴⁴ Pieśń o Matce Boskiej Rychwałdzkiej. W kancjonale nie ma numeracji zwrotek.

⁴⁵ W przypisie podano, że w miejsce „Piekarska” można śpiewać „Tuchowska” „Rychwałdzka”

⁴⁶ Pieśń o Wniebowzięciu Najśw. Panny Maryi.

⁴⁷ Pieśń o niepokalanym Poczęciu Najśw. Panny Maryi.

⁴⁸ Pieśń o Najśw. Pannie Maryi Różańcowej.

⁴⁹ Pieśń o Najśw. Pannie Maryi Różańcowej.

⁵⁰ Pieśń ma uwagę: „Pieśń dawna do Boga Rodzicy”.

⁵¹ Pieśń zaopatrzona w uwagę: „Nabożne pozdrowienie Pana Jezusa”.

⁵² Pieśń z uwagą: „Do Serca Pana Jezusowego”

⁵³ Pieśń ma tytuł: „Hymn św. Ambrożego”.

⁵⁴ Pieśń ma łaciński tytuł: „Te Deum laudamus”.

⁵⁵ Pieśń zaopatrzono w uwagę: „Pieśń katechizmowa, albo: Artykuły wiary świętej zamykają-
ce”

- [292] Co się zamyślasz, sieroto stroskana (16) s. 308
 [293] Kto się w opiekę poda Panu swemu (9) s. 310
 [294] Szczęśliwy, kogo Opatrzność Boska (15) s. 311
 [295] Wszchemocna mego Opatrzności Boga (16) s. 312
 Pieńie anielskie (1)
 [296] Chwała Bogu w wysokości, a na tej ziemskiej niskości s. 313
 Pieśni przy poświęceniu kościoła (2)
 [297] Celny kamień za fundament (5) s. 314
 [298] Niezmierny w dobroci Panie (7) s. 315
 Pieśni o świętych pańskich (58)
 O św. Alojzym (1)
 [299] Słynieś Alojzy między narodami (3) s. 316
 Do św. Anioła Stróża (3)
 [300] *Aniele coś mi dany* (3) s. 316
 [301] Bądź pozdrowiony Aniele sławny (14) s. 316
 [302] Cześć winną Tobie, Stróżu mój Aniele (6) s. 318
 O św. Annie (4)
 [303] Ach ja zasmucony (9) s. 318
 [304] *Jam sobie wyzwolił za obronę babkę Chrysta Pana* (27) s. 319
 [305] *Już przed Tobą upadamy Anno święta i cudowna* (11) s. 322
 [306] Witaj Pani, Matko Matki Jezusa Pana (8) s. 323
 O św. Antonim Padewskim (3)
 [307] *Antoni dziwo cudu Bożego* (3) s. 324
 [308] Tryumfuj niebo z gościa tak zacnego (10) s. 324
 [309] *Wszchemocności Boga w Trójcy jedyne* (11) s. 325
 O św. Barbarze (1)
 [310] Barbaro święta, perło Jezusowa (10) s. 326
 O św. Bartłomieju (1)
 [311] Apostolskie prace, trudy (10) s. 327
 O św. Cecylii (1)
 [312] *Na organach Cecylia wielbi Boga i Marya* (4) s. 328
 O św. Cyrylu i Metodym (1)
 [313] **Święci Cyrylu, Metody** (11) s. 312
 O św. Jacku (1)
 [314] Wesole niebo z radości wykrzyka (4) s. 329
 O św. Filomenie (1)
 [315] Cudo zacne i wspaniale ucho zabrzmiało (9) s. 330
 O św. Floryanie (1)
 [316] *O Matko nasza Kościele* (13) s. 331
 O św. Franciszku Serafickim (1)
 [317] Kiedy świat leżał w grzechach zestarzały (9) s. 332
 O św. Jadwidze (1)
 [318] Zaczynjcie słać Jadwigę księżniczkę (10) s. 333
 O św. Janie Chrzycielu (1)
 [319] Ciebie cnej Elżbiety wielki synu (12) s. 334
 O św. Janie z Dukli (1)
 [320] *Przebłogosławiony Janie* (3) s. 335
 O św. Janie Ewangelście (1)
 [321] Abyśmy zawsze wzorem twych czcicieli (14) s. 335
 O św. Janie Kantym (2)
 [322] *Pójdźmy z ochotą, wychwalajmy Pana* (13) s. 337
 [323] *Przezacna perło w niebieskiej koronie* (21) s. 338
 O św. Janie Nepomucenie (3)
 [324] *Będąc ostawiony przez ludzkie języki* (5)
 [325] Ciebie chwalimy, wiekuisty Panie (8) s. 340
 [326] O serce me, święty Janie (12) s. 341
 O św. Janie Sarkandrze (1)

- [327] *Błogosławiony Sarkandrze, Ty w Ołomuńskiej katedrze* (28) s. 342
 O św. Józefie (3)
- [328] *Ja wasz sercem jestem cały* (4) s. 344
- [329] *Józefie święty z domu królewskiego* (13) s. 344
- [330] *Ten, co go wierni dziś chwalą w kościele* (4) s. 346
 O św. Katarzynie, męczennicze (1)
- [331] *Cześć oddawamy świętej Katarzynie* (13) s. 346
 O św. Kazimierzu (1)
- [332] *Kazimierzu przewyborny* (10) s. 347
 O św. Kunegundzie (1)
- [333] *Drogi klejnocie narodu naszego* (4) s. 348
 O św. Małgorzacie (1)
- [334] *Małgorzato cna dziewico* (5) s. 348
 O św. Marcynie (1)
- [335] *Dziękujmy Bogu za Opatrzność Jego* (13) s. 349
 Do św. Maryi Magdaleny (2)
- [336] *Gdzież mam szukać Jezusa* (28) s. 350
- [337] *Marya Magdalena w świecie się kochała* (27) s. 352
 O św. Mateuszu (1)
- [338] *Mateuszu Apostole* (7) s. 353
 O św. Michale (2)
- [339] *Księżę niebieski, święty Michale* (4) s. 354
- [340] *Zawitaj księżę Króla najwyższego* (19) s. 354
 O św. Mikołaju (1)
- [341] *Otrzyjcie oczy ubogie sieroty* (12) s. 356
 W dzień św. Młodzianków (1)
- [342] *Witajcie męczeńskie kwiatki* (6) s. 357
 Do św. Pawła (1)
- [343] *Wśród trosków, nieszczęść kolei* (9) s. 359
 Do św. Apostołów Piotra i Pawła (17)
- [344] *Jeśli chcesz szukać Patrona* (9) s. 359
 Do św. Piotra z Alkantary (1)
- [345] *Bogu cześć, chwała za laski i dary* (6) s. 359
 O św. Sebastyanie (1)
- [346] *Sebastyanie, męczenniku święty* (6) s. 360
 O św. Stanisławie, męczenniku i biskupie krakowskim (3)
- [347] *Stanisławie, sławny nasz patronie* (7) s. 361
- [348] *Wielki przed Bogiem klejnocie w koronie* (22) s. 361
- [349] *Witaj święty Stanisławie, Tyś jest nasze kochanie* (26) s. 363
 Do św. Stanisława Kostki (1)
- [350] *Nowa jutrenko kraju północnego* (10) s. 365
 Do wszystkich świętych (2)
- [351] *Racz być Chryste prześląganym* (7) s. 366
- [352] *Wiecznej szczęśliwości Dawco* (6) s. 366
 O św. Szczepanie (1)
- [353] *Szczepanie święty, pierwszy męczenniku* (3) s. 367
 O św. Szymonie z Lipnicy (1)
- [354] *Błogosławiony z Lipnicy Szymonie* (2) s. 367
 O św. Wawrzyńcu (1)
- [355] *Różo z ogrodu rajy rozkosznego* (9) s. 368
 O św. Wojciechu (1)
- [356] *O Męczenniku chwalebny* (11) s. 368
 Pieśni przygodne (27)
 Modlitwa Pańska (1)
- [357] *Ty, Któryś słowem z nocy światło stworzył* (8) s. 369
 O miłości Boskiej (1)
- [358] *Boże, Kocham Cię* (15) s. 370

	Dowierność Bogu (1)	
[359]	Stwórczo nieba, ziemi wielki (10)	s. 372
	O Mądrości Boskiej (1)	
[360]	Mądrości, która z ust Bożych wypływasz (10)	s. 373
	O Wszchemocności (1)	
[361]	O Ty wszechmocny, co przez lat tysiące (7)	s. 374
	Ufność w Bogu (2)	
[362]	Wszystka moja nadzieja u Boga mojego (5)	s. 375
[363]	Pójdźcie bracia k'ofierze (9)	s. 376
	Pieśń za panującego (1)	
[364]	Zachowaj Boże nam Ojca ludu ⁵⁶	s. 377
	Pieśni przed ślubem (2)	
[365]	Oto Boże serc tych dwoje (5)	s. 377
[366]	Stanowicielu małżeństwa (2)	s. 377
	Po ślubie (1)	
[367]	Coś Ty raczył złączyć Boże (3)	s. 378
	Prośba o deszcz (2)	
[368]	Boże Abrahamów, wiekuisty Panie (9)	s. 378
[369]	Naktoń uszu Twoich Panie (4)	s. 379
	Prośba o pogodę (1)	
[370]	Boże, królu wszechmogący (19)	s. 379
	Podczas suszy (17)	
[371]	Ciebie Boże lud Twój wzywa (2)	s. 381
	Na dnie krzyżowe (1)	
[372]	Wielki Boże, patrząc z góry (10)	s. 381
	Podczas głodu (1)	
[373]	U Ciebie Ojcze w żywności brakunku (12)	s. 382
	W każdej potrzebie (1)	
[374]	Zmituj się Boże Ojcze nad nami (28) ⁵⁷	s. 383
	Pieśń pielgrzymujących (1)	
[375]	W drogę pokoju wszelkiej szczęśliwości (2)	s. 385
	W utrapieniu (2)	
[376]	Głos żałobny zanośmy do tronu wiecznej chwały (4)	s. 385
[377]	Któż mnie pocieszy w biedzie i frasunku (5) ⁵⁸	s. 386
	Pieśń zachęcająca do trzeźwości i wstrzeźliwości (1)	
[378]	Zrzeczmy się, zrzeczmy nalogu obmierźłego (7)	s. 386
	Podczas wojny (2)	
[379]	Boże, do Ciebie wołamy (7)	s. 387
[380]	Już źródło [sic!] nieszczęść odkryte (11)	s. 388
	Pieśni o cierpliwości (2)	
[381]	Będę cierpiał, bom zasłużył (6)	s. 389
[382]	Niech się ze mną co chce stanie (15)	s. 389
	Pieśń sieroty (1)	
[383]	Sierota ja mocny Boże (9)	s. 391
	Pieśni pogrzebowe (29) ⁵⁹	
[384]	Byłem małym dzieciątkiem (4)	s. 393
[385]	Cokolwiek w świecie jest, wszystko marność (11)	s. 393
[386]	Chrystus Pan jest mój żywot, On nagradza hojnie (18)	s. 394
[387]	Dzieci, przedkoś zakończyło bieg żywota twojego (4)	s. 395
[388]	Grzebiąc ludzkie ciało w ziemi (6)	s. 395
[389]	Jak każdy, który się rodzi (10)	s. 396
[390]	Jeszcze jestem małe dziecię — a już przyszła ma godzina (6)	s. 397

⁵⁶ W KANCYONALE 1865 pieśń nie ma numeracji zwrotek.

⁵⁷ Pieśń ma uwagę dotyczącą melodii: „Nota, jak: Salve Regina, zawitaj Królowo itd.”

⁵⁸ W kancjonale tytuł: „Do Pana Jezusa i Maryi w utrapieniu”.

⁵⁹ W kancjonale odsyłać do pieśni przy Mszy św. żałobnej.

- [391] Już się pielgrzymka skończyła (7) s. 398
 [392] Jużes węc różo opadła z liścia ogołocona (11) s. 399
 [393] Moje z wami rozestanie, rodzice ukochani (6) s. 400
 [394] Na cmentarzu mieszkać będę (9) s. 400
 [395] Odpocznij nasz bracie miły, po długim pracowaniu (8) s. 401
 [396] O jak fałszywe wszystko na tym nędznym świecie (20) s. 402
 [397] *Opuszczam matkę, ojca mego* (5) s. 403
 [398] O rodzice ukochani (4) s. 404
 [399] Ostatnią już posługę wyświadczy zmarłemu (2) s. 404
 [400] Oto tu na marach leży czerstwy, rzeźwy młodzieniec (10) s. 404
 [401] Otóż wam tu śmierć dowodzi (8) s. 405
 [402] Panie racz im dać lekkie odpocznienie (5) s. 406
 [403] Pogrzebmyż to ciało w grobie (15) s. 407
 [404] Pójdź duszyczko wyzwolona (6) s. 408
 [405] Przyjmijcie podziękowanie, rodzice moi mili (6) s. 409
 [406] Przypatrzcie się moi mili (10) s. 409
 [407] Przy tym brata naszego żalonym pogrzebie (3) s. 410
 [408] Serdecznie oczekiwam końca szczęśliwego (8) s. 411
 [409] Wszystko twardym snem znużone (6) s. 412
 [410] *Wychodź, ustępuj z domu* (7)⁶⁰ s. 413
 [411] Żegnam was mili rodzice (5) s. 413
 [412] Zmarły człowiecze, z tobą się żegnamy (4) s. 414
 Pieśni za dusze zmarłych (7)
 [413] Ach Ojczy pełen litości (7) s. 415
 [414] Dusze k'nam wołają (11) s. 415
 [415] Dzień on dzień gniewu Pańskiego (11) s. 417
 [416] Przez czyszcowe [sic!] upalenia (6) s. 417
 [417] Więzień w czyszc [sic!] zatrzymany (12) s. 418
 [418] Wspomnij sobie o Marya (4) s. 419
 [419] Wszyscy musimy umierać (12)⁶¹ s. 419
 O sędzie Pańskim (1)
 [420] Na głos trąby anielskiej w dzień sądu straszego (13) s. 421
 Pieśń o ostatecznych rzeczach (4)
 [421] *Ach nieszczęśliwy, do czego przychodzę* (14)⁶² s. 422
 [422] *Brzmi w sercu trwoga* (11)⁶³ s. 424
 [423] *Niepróżność Boga grzesznika znieważał* (10) s. 425
 [424] *Wiara i pismo o tem upewniają* (6) s. 426
 Pieśń podczas komunii św. (dzieci) (1)⁶⁴
 [425] *Nie jestem godzien, o Panie* (3 nlb) s. 614
 Litanie (30)
 [426] — *skruszonego serca za grzechy* s. 590
 [427] — *do św. Franciszka Ksawerego* s. 624
 [428] — *o św. Barbarze, pannie i męczennicze* s. 628
 [429] — *o niepokalanym poczęciu Najsw. Panny Maryi* s. 634
 [430] — *o najstarszym Imieniu Jezus* s. 691
 [431] — *o męce Pańskiej* s. 736
 [432] — *o krzyżu świętym* s. 744
 [433] — *o Opatrzności Boskiej* s. 751
 [434] — *o najświętszej Maryi Pannie bolesnej* s. 756

⁶⁰ Pieśń tę śpiewano w Skoczowie i okolicy. Zob. K. Tomala, *Zwyczaj religijne na tle pobożności wiernych dekanatów powiatu cieszyńskiego*, Cieszyn 1974, s. 26 [maszynopis pracy proboszczowskiej].

⁶¹ W kancjonałe objaśnienie: „Rozmyślanie nad marnościami świata”

⁶² W śpiewniku uwaga: „Lament duszy nieszczęśliwej”

⁶³ W zbiorze uwaga: „Pieśń o wieczności”.

⁶⁴ Pieśń ta znajduje się w ramach nabożeństwa I Komunii św. dzieci.

[435]	— o św. <i>Kazimierzu królewiczu</i>	s. 761
[436]	— do św. Józefa	s. 767
[437]	— o św. <i>Janie Nepomucenie</i>	s. 799
[438]	— o Duchu świętym	s. 807
[439]	— do Trójcy przenajświętszej	s. 819
[440]	— o najświętszym Sakramencie	s. 827
[441]	— do najslodszego Serca Jezusowego	s. 832
[442]	— o przeczystym sercu najśw. Panny Maryi	s. 835
[443]	— do św. <i>Antoniego z Padwy</i>	s. 839
[444]	— o św. <i>Piotrze Apostole</i> ⁶⁵	s. 846
[445]	— do najśw. Maryi Panny Szkaplerza św.	s. 864
[446]	— o św. <i>Annie</i>	s. 870
[447]	— o św. <i>Ignacym Lojoli</i>	s. 873
[448]	— o przemienieniu Pańskim	s. 883
[449]	— o najśw. Maryi Pannie	s. 899
[450]	— o św. <i>Michale archaniele</i>	s. 910
[451]	— do św. aniołów stróżów	s. 945
[452]	— do wszystkich świętych	s. 959
[453]	— za umarłych	s. 973
[454]	— o szczęśliwą śmierć	s. 1023
[455]	— za osobę konającą	s. 1036

Godzinki (5)

[456]	— o niepokalanym poczęciu najśw. Panny Maryi	s. 641
[457]	— o męce Pańskiej	s. 739
[458]	— o Opatrzności Boskiej	s. 747
[459]	— o przemienieniu Pańskim	s. 878
[460]	— o aniołach stróżach	s. 948

Różańce (2)

[461]	— o najśw. Maryi Pannie	s. 499
[462]	— o najslodszym Imieniu Jezus	s. 677

Koronki (4)

[463]	— do Trójcy Przenajświętszej	s. 814
[464]	— do najśw. Maryi Panny Szkaplerza św.	s. 857
[465]	— o św. <i>Annie</i>	s. 872
[466]	— za dusze wiernych zmarłych	s. 1040

Nieszpory (18)⁶⁶

[467]	— niedzielne + II	s. 515
[468]	— w każdą uroczystość do Najśw. Maryi Panny + II	s. 525
[469]	— na święta Bożego Narodzenia + II	s. 528
[470]	— na Nowy Rok	s. 532
[471]	— na Trzech Króli	s. 532
[472]	— Wielkanocne	s. 534
[473]	— na Wniebowstąpienie Pańskie	s. 536
[474]	— na Zielone Święta	s. 537
[475]	— na uroczystość Trójcy św.	s. 538
[476]	— na oktawę Bożego Ciała + II	s. 539
[477]	— na święto <i>Antoniego Paduańskiego</i>	s. 542
[478]	— na Najśw. <i>Pannę Anielską i na poświęcenie kościoła</i>	s. 542
[479]	— na <i>wszystkich świętych</i>	s. 543
[480]	— na św. <i>Michał</i> [sic!]	s. 544

Nieszpory w ogólności o św. Pańskich (De commune)

[481]	— na święto <i>Apostoła</i>	s. 544
-------	-----------------------------	--------

⁶⁵ KANCYONAŁ 1865 podaje autora litanii — Andrzeja Kłagiewiczza, biskupa wileńskiego.

⁶⁶ Cztery nieszpory mają w „Dodatku” drugą wersję tłumaczenia psalmów. W naszym zestawieniu zaznaczono je znakami „+ II”

(Pasyjne — 2)⁷³

[500] Zawitaj Ukrzyżowany

s. 728

[501] Ty, któryś gorzko na krzyżu umierał

s. 729

[502] Gorzkie żale

s. 729

⁷³ Pieśni nr 500 i 501 wydrukowano bez numeracji zwrotek.